

Coicění

1, Aplikace Maxwellových relací

Maximální práce: Jeden mol plynu přejde ze stavu (p_A, v_A, T_A) do stavu $(p_D < p_A, v_D > v_A, T_D = ?)$. Je přitom v kontaktu s lázní o teplotě $T_0 < T_A$. Jakou maximální práci můžeme během tohoto procesu získat? Známe rovnici adiabaty plynu $pv^2 = \text{konst.}$ a dále víme, že při konstantním tlaku $p = p_A$ platí pro jeho tepelnou kapacitu $c_p = Bv^{2/3}$ a pro koeficient tepelné roztažnosti $\alpha = 3/T$.

i, kec MWT jsou : $\Delta U + \Delta U_c + W_{zws} = 0$
 $\Delta S + \Delta S_c = 0$

$\Rightarrow$ pro systém potřebujeme najít ΔU & ΔS

ii, fund. rovnici nemáme, je proto třeba najít kvazistatickou trajektorii $(p_A, v_A, T_A) \rightarrow (p_D, v_D, T_D = ?)$, pro kterou ΔU & ΔS umíme určit

$\rightarrow$ zřejmě se bude skládat z adiabaty a izobaty $p = p_A$; o jiných procesech nemáme info

iii) $\Delta U, \Delta S$ po zvolené trajektorii získáme integrací s použitím MR

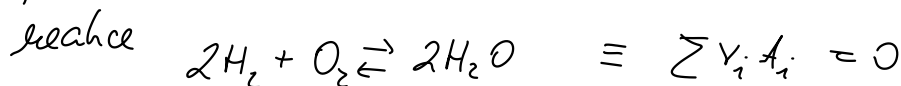
$$W_{zws} = -\Delta U + T_0 \Delta S$$

$$\Delta S = \frac{1}{2} B \left(N_D^{2/3} \left(\frac{p_D}{p_A} \right)^{1/3} - N_A^{2/3} \right)$$

$$\Delta U = p_D v_D \left(1 - \sqrt{\frac{p_A}{p_D}} \right) + \left(\frac{1}{3} B T_A N_A^{-1/3} - p_A \right) \left(N_D \sqrt{\frac{p_D}{p_A}} - N_A \right)$$

4, Chemická rovnováha

Najděte rovnovážné koncentrace H_2, O_2 & H_2O , probíhá-li chem.

za konst. U a V . $\rightarrow$ Praktičtěji by bylo za konst. T, p - buďe přesně

ν_i ... stechiom. koeficienty
 A_i ... chem. komponenty
 ($H_2, \dots$)

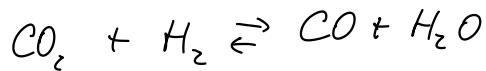
1, $dS = 0 \Leftrightarrow -\frac{1}{T} \sum \mu_i dN_i = 0 \quad \& \quad dN_i = \nu_i d\tilde{N} \quad d\tilde{N} \dots \# \text{ proběhlých reakcí}$

$\Rightarrow -\frac{d\tilde{N}}{T} \sum \mu_i \nu_i = 0 \quad \Rightarrow \quad \boxed{\sum \mu_i \nu_i = 0}$ - jedna rovnice pro každou reakci

2, vazbami je zachováni celk. počtu základních konstituentů (H_2 & O)

5, Podmínky rovnováhy při chemických reakcích

Najděte rovnovážné koncentrace směsi H_2 , O_2 & CO_2 , mohou-li probíhat následující reakce:

1, sestavte nezávislé rovnice

a, $\sum \mu_i \nu_i$ pro každou reakci

b, ukažte, že pouze 2 ze 3 rovnic a, jsou nezávislé

c, vazby - celk. počty N_H , N_O a N_C se zachovávají

$$N_{H_2} + N_{H_2O} = 4N_H \text{ atd.}$$

2, zadáme-li zdivislosti $\mu_\alpha = \mu_\alpha(U, V, N_{H_2}, \dots, N_{CO_2})$, dostali jsme pět rovnic pro 5 neznámých: N_{H_2} , N_{O_2} , N_{H_2O} , N_{CO} , N_{CO_2}

3, probíhá-li chem. reakce v plynné fázi, můžeme pro μ_α použít chem. potenciál složky směsi ideálního plynu

4, chem. reakce typicky probíhají za konst. $T, p \Rightarrow$ bude lepší pracovat v reprezentaci Gibbsova potenciálu

$$\left[\text{viz také G-D relace : } d\mu = -s(T, p) dT + v(T, p) dp \Rightarrow \mu_{\alpha}(T, p) \right]$$